

VENÄJÄN TAPPIO JA VALLANKUMOUKSELLINEN KRIISI

IV Duuman „hajottaminen” vastauksena siihen, että Duumassa muodostui liberaaleista, lokakuulaisista ja nationalisteista kokoonpantu oppositioliittoutuma, siinä eräs vallankumouksellisen kriisin kourantuntuvimpia ilmauksia Venäjällä. Tsaristisen monarkian armeijoiden tappio — proletariaatin lakko- ja vallankumousliikkeen kasvu — laajojen joukkojen liikehtiminen — liberaalien ja lokakuulaisten liitto, jonka tarkoituksena on saada aikaan sopimus tsaarin kanssa sen ohjelman pohjalla, jossa pyritään reformeihin ja teollisuuden mobilisointiin voiton saavuttamiseksi Saksasta. Tällainen on tapahtumain järjestys ja yhteys sodan ensimmäisen vuoden lopulla.

Kaikki näkevät nyt, että Venäjällä on vallankumouksellinen kriisi, mutta kaikki eivät käsitä oikein sen merkitystä eivätkä siitä johtuvia proletariaatin tehtäviä.

Historia ikäänkuin toistuu: taas on sota kuten vuonna 1905, ja sitä paitsi sota, johon tsarismi on vetänyt maan tiettyjen ja ilmeisten taantumuksellisten valtaus- ja ryöstöpäämääriensä nimessä. Taas on sodassa kärsitty tappio ja on tappion jouduttama vallankumouksellinen kriisi. Taas liberaalinen porvaristo — tällä kertaa vieläpä yhdessä vanhoillisen porvariston ja tilanherrain mitä laajimpien kerrostien kanssa — esittää ohjelman, jossa pyritään reformeihin ja sopimukseen tsaarin kanssa. Melkein kuin kesällä 1905 ennen Bulyginin Duumaa tai kesällä 1906 I Duuman hajottamisen jälkeen.

Mutta todellisuudessa suunnaton ero on [siinä], että sota on saanut nyt valtoihinsa koko Euroopan, kaikki edistyneet maat, joissa on käynnissä joukkoluontoinen ja

mahtava sosialistinen liike. Imperialistinen sota on *sitoutunut* Venäjän vallankumouksellisen kriisin, porvarillisdemokraattisen vallankumouksen pohjalla syntyneen kriisin, Lännessä kasvavaan proletaarisen, sosialistisen vallankumouksen kriisiin. Tämä sitoutuminen on niin välitöntä, että kaikkinaisen vallankumouksellisten [tehtävien] erillinen ratkaisu jossain erillisessä maassa on mahdoton: porvarillisdemokraattinen vallankumous Venäjällä ei nyt enää ole ainoastaan Lännen sosialistisen vallankumouksen prologi, vaan sen erottamaton elimellinen osa.

Vuonna 1905 proletariaatin tehtävänä oli viedä loppuun porvarillinen vallankumous Venäjällä, jotta saataisiin sytytetyksi proletaarinen vallankumous Lännessä. Vuonna 1915 tämän tehtävän toinen puoli on tullut niin ajankohtaiseksi, että se tulee päiväjärjestykseen samanaikaisesti ensimmäisen puolen kanssa. Venäjällä on tapahtunut uusi poliittinen jako uusien, korkeampien, kehittyneempien, enemmän toisiinsa punoutuneiden kansainvälisten suhteiden pohjalla. Tämä on uusi jako shovinistivallankumouksellisiin, jotka haluavat vallankumousta voiton saavuttamiseksi Saksasta, ja proletaariin internationalistivallankumouksellisiin, jotka haluavat vallankumousta Venäjällä *sitä varten*, että samanaikaisesti tapahtuisi proletaarinen vallankumous Lännessä. Tämä uusi jako on itse asiassa jakoa Venäjän pikkuporvariston — kaupungin ja maaseudun pikkuporvariston — ja sosialistisen proletariaatin välillä. Tämä uusi jako pitää käsittää selvästi, sillä marxilaisen, s.o. jokaisen tietoisien sosialistin, ensimmäisenä tehtävänä vallankumouksen lähestyessä on *eri luokkien* asenteen ymmärtäminen, eri luokkien asenteen eriävyyden johtaminen taktillisista ja yleensä periaatteellisista erimielisyyksistä.

Ei ole mitään sen latteampaa, ei ole mitään sen inhottavampaa ja vahingollisempaa kuin vallankumouksellisten poroporvarien keskuudessa yleisesti levinnyt ajatus: „on unohtettava” erimielisyydet, „koska meillä on” yhteinen lähin tehtävä lähenevässä vallankumouksessa. Ketä vuosikymmenen 1905—1914 kokemus ei ole saanut vakuuttuneeksi tämän ajatuksen typeryydestä, hän on vallankumouksellisessa suhteessa toivoton. Ken rajoittuu nykyään vallankumouksellisiin huudahduksiin analysoimatta sitä, mitkä luokat ovat *todistaneet* voivansa noudattaa ja, todella

noudattavat tiettyä vallankumouksellista ohjelmaa, hän ei itse asiassa eroa Hrustaljovien, Aladjinien, Aleksinskien kaltaisista „vallankumousmiehistä”.

Edessämme on monarkian ja maaorjuuttajatilanherrain selvä asenne: Venäjää „ei saa antaa” liberaaliselle porvaristolle; mieluummin lehmäkauppa Saksan monarkian kanssa. Yhtä selvä on liberaalisen porvariston asenne: tappiota ja kasvavaa vallankumousta on käytettävä hyväksi, jotta säikähtänyt monarkia saataisiin suostumaan myönnytyksiin ja vallan jakoon porvariston kanssa. Yhtä selvä on vallankumouksellisen proletariaatin asenne, proletariaatin, joka pyrkii viemään vallankumouksen loppuun asti käyttäen hyväkseen hallituksen ja porvariston horjumista ja vaikeuksia. Sen sijaan pikkuporvaristo, s.o. Venäjän vasta heräävä jättiläismäinen väestöjoukko, kulkee hapuillen, „umpimähkään”, porvariston perässä nationalististen enakkoluulojen kahlehtimana, toisaalta tätä pikkuporvaristoa sysäävät vallankumoukseen sodan ennennäkemättömät, ennenkuulumattomat kauhut ja onnettomuudet, korkeat elinkustannukset, köyhtyminen, kurjuus ja nälkä ja toisaalta se vilkuilee joka askelella *taaksepäin*, synnyinmaan puolustuksen aatteeseen tai Venäjän valtiollisen eheyden aatteeseen tai pientalonpoikaiston onnellisen elämän aatteeseen, onnellisen elämän, joka saavutetaan tsarismista ja Saksasta saadun voiton hinnalla kapitalismia voittamatta.

Tämä pikkuporvariston, pientalonpoikaiston horjunta ei ole sattuma, vaan sen taloudellisen aseman kiertämätön seuraamus. Olisi tyhmää piiloutua tältä „karvaalta”, mutta syvälliseltä totuudelta, se pitää ymmärtää ja sen esiintymistä pitää tarkkailla nykyisissä *poliittisissa virtauksissa ja ryhmittymissä*, jottei petettäisi itseään eikä kansaa, jottei heikennettäisi sosialidemokraattisen proletariaatin vallankumouksellista puoluetta eikä tehtäisi sitä voimattomaksi. Proletariaatti tekee itsensä voimattomaksi, jos se sallii puolueensa horjua niin kuin pikkuporvaristo horjuu. Proletariaatti käyttää tehtävänsä vain siinä tapauksessa, jos se pystyy kulkemaan suureen päämääräänsä horjumatta, syästen eteenpäin pikkuporvaristoa, antaen sen oppia virheistään, kun se horjahtaa oikeaan, ja käyttäen sen kaikki voimat rynnistykseen, kun elämä vie sitä vasempaan.

Trudovikit, eserrät, „OK-laiset” likvidaattorit — siinä ne Venäjän poliittiset *virtaukset*, jotka tulivat kuluneen vuosikymmenen aikana täydellisesti näkyviin, todistivat yhteytensä pikkuporvariston eri ryhmiin, aineksiin ja kerrokseen, paljastivat horjuntansa äärimmäisestä vallankumouksellisuudesta sanoissa aina shovinististen kansansosialistien tai „Nasha Zarjan” kanssa solmittavaan liittoon saakka teoissa. Esimerkiksi syyskuun 3 päivänä 1915 Organisaatiokomitean viisi ulkomaista sihteeriä julkaisi vetoamuksen proletariaatin tehtävistä, vetoamuksen, jossa ei ole sanaakaan opportunistista eikä sosialishovinismista, mutta jossa puhutaan „kapinasta” Saksan armeijan selustassa (siitä puhutaan sen jälkeen, kun on käyty vuoden päivät taistelua kansalaissodan tunnusta vastaan!) ja julistetaan kadettien v. 1905 kovasti ylistämä tunnus „perustavan kokouksen koollekutsumisesta sodan lopettamiseksi ja itsevaltaisen (kesäkuun 3 päivän) järjestelmän likvidoimiseksi”!! Ken ei ole käsittänyt, että proletariaatin puolueen on vallankumouksen menestyksen nimessä erottava täydellisesti näistä pikkuporvarillisista virtauksista, hän käyttää turhaan sosialidemokraatin nimeä.

Ei, Venäjän vallankumouksellisen kriisin oloissa, kriisin, jota nimenomaan tappio on jouduttanut, — kaikenkarvaiset „tappion toivomisen” vastustajat pelkäävät tunnustaa tätä, — proletariaatin tehtävinä tulevat edelleenkin olemaan taistelu opportunistia ja shovinismia vastaan, taistelu, jota ilman joukkojen vallankumouksellisen tietoisuuden kehitys on mahdoton, ja joukkojen liikkeen auttaminen vallankumouksen selvillä tunnuksilla. Ei perustavaa kokousta, vaan monarkian kukistaminen, tasavalta, tilanherrojen maan konfiskointi ja 8-tuntinen työpäivä — sellaisia ovat edelleenkin sosialidemokraattisen proletariaatin tunnuksat, puolueemme tunnuksat. Erottamattomassa yhteydessä niihin ja erottaakseen käytännössä, kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössään, kaikissa työväenluokan esiintymisissä sosialismin tehtävät porvarillisen (siinä luvussa plehanovilaisen ja kautskylaisen) shovinismin tehtävistä ja asettaakseen ne vastakkain puolueemme tulee edelleenkin asettamaan tunnuksen imperialistisen sodan muuttamisesta kansalaissodaksi, s.o. tunnuksen sosialistisen vallankumouksen suorittamisesta Lännessä.

Sodan opetukset pakottavat yksinpä vastustajammekin tunnustamaan todellisuudessa niin „tappion toivomisen” kannan kuin myös sen, että on välttämätöntä esittää — alussa julistusten iskulauseena ja sitten myös vakavammin, harkitummin — tunnus „kapinasta” saksalaisten militaristien „selustassa”, s.o. kansalaissodan tunnus. Sodan opetukset siis takovat päähän juuri sitä, mitä me olemme propagoineet sodan alusta alkaen. Venäjän tappio *on osoitautunut* pienimmäksi pahaksi, sillä se on edistänyt vallankumouksellista kriisiä mitä suurimmassa määrin, saanut liikkeelle miljoonat, kymmenet ja sadat miljoonat. Venäjän vallankumouksellinen kriisi ei voinut olla imperialistisen sodan oloissa synnyttämättä ajatusta kansojen ainoasta pelastuksesta, „kapinasta” Saksan armeijan „selustassa”, s.o. ajatusta kansalaissodasta *kaikissa* sotivissa maissa.

Elämä opettaa. Elämä *kulkee* Venäjän tappion kautta vallankumoukseen Venäjällä ja tämän vallankumouksen kautta, sen yhteydessä, kansalaissotaan Euroopassa. Elämä kulkee sitä tietä. Ja Venäjän vallankumouksellisen proletariaatin puolue kulkee viitoittamaansa tietä yhä tarmokkaammin, ammennettuaan uutta voimaa näistä elämän opetuksista, jotka ovat todistaneet sen olleen oikeassa.

*Kirjoitettu syyskuun
jälkipuoliskolla 1915*

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 7 pnä 1928
„Pravda” lehden 260. numerossa*

Julkaistaan käsikirjottuksen mukaan